

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

9

Vragen van het lid **Von Martels** (CDA) aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu over *de beschikbare zitplaatsen in treinen van de NS* (ingezonden 4 september 2017).

Antwoord van Staatssecretaris **Dijkma** (Infrastructuur en Milieu) (ontvangen 20 september 2017).

Vraag 1

Heeft u het bericht gelezen «NS: meer treinen dan ooit, maar niet voor iedereen een zitplaats»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de verwachting van de NS dat er een recorddrukte in de NS-treinen zal zijn in september? Zo ja, sinds wanneer is die verwachting bij u en de NS bekend? Zo nee, wat is dan uw verwachting, en waar baseert u uw verwachting op?

Antwoord 2

Het is mij bekend dat september jaarlijks een drukke maand is op het spoor omdat voor veel mensen de vakantie dan voorbij is en de scholen weer beginnen.

Daarnaast zijn er meer reizigers door de aantrekkende economie waardoor het deze september drukker is dan vorig jaar september². NS laat mij desgevraagd weten dat zij dit jaar circa 5% meer reizigers vervoert dan vorig jaar.

NS neemt in het kader van het verbeterprogramma vervoercapaciteit³ verschillende maatregelen die inspelen op de drukke september maand. Zo heeft NS nieuwe sprinters besteld (type Flirt) die september dit jaar volledig zijn ingestroomd.

¹ Website NOS, 28 augustus 2017 (<https://nos.nl/artikel/2190149-ns-meer-treinen-dan-ooit-maar-niet-voor-iedereen-een-zitplaats.html>)

² Kamerstuk 29 984, nrs. 697 en 714.

³ Kamerstuk 29 984, nr. 650.

Vraag 3

Kunt u aangeven welk deel van de groei veroorzaakt wordt door de aantrekkelijke economie en welk deel door overige factoren wordt veroorzaakt?

Antwoord 3

In de jaarrapportage HRN concessie⁴ meldt NS dat externe factoren, met name economische factoren, het overgrote deel van de ontwikkeling van het vervoer bepalen.

Vraag 4

Bent u ervan op de hoogte dat er dit jaar 58 nieuwe treinen met 200 rijtuigen op het spoor zijn gekomen en dat ook het onderhoudsprogramma van de treinen is aangepast om meer rijdend materieel ter beschikking te hebben? Kunt u aangeven welk deel van deze uitbreiding bedoeld is om de record-drukke van september op te vangen en welk deel sowieso voorzien was?

Antwoord 4

Ja, dit is mij bekend. Deze maatregel is namelijk onderdeel van het programma volle treinen, waarover ik uw Kamer 22 december 2015 heb geïnformeerd⁵. Dat programma is gericht op het voorkomen van (over)volle treinen tijdens de spits. Dit programma kent verschillende maatregelen waaronder de aanschaf van 58 nieuwe sprinters, type Flirt. Deze zijn gefaseerd ingestroomd gedurende de periode december 2016–september 2017. NS heeft er bewust op gestuurd dat deze extra capaciteit snel is gekomen en in september 2017 volledig beschikbaar is omdat bekend is dat september altijd een hele drukke maand is.

Vraag 5

Wat vindt u van de uitspraak van de woordvoerder van de NS dat we op een punt komen dat voor al die treinen geen sporen meer zijn? Deelt u deze mening?

Antwoord 5

Zoals ik bij de beantwoording van de vragen van uw Kamer over de NMCA reeds heb meegedeeld vindt er momenteel door ProRail nog een vervolganalyse plaats om vast te stellen of de in de NMCA aangenomen aantallen treinen op een robuuste manier op het spoor passen⁶. Op basis van deze analyse, die gereed is vóór de zomer van 2018, kan hierover een uitspraak worden gedaan.

Vraag 6

Wat vindt u van de stelling van de NS dat niet alle reizigers tijdens de spits kunnen zitten en dat dat in Nederland er helaas bij hoort?

Antwoord 6

Dat er geen 100% zitplaatskans is, vind ik verdedigbaar⁷. Op sommige drukke tijden en trajecten hoort staan er helaas bij omdat NS anders maatschappelijk onrendabele investeringen moet doen. Ook in de tram, metro of bus moeten reizigers soms staan. Daarnaast is de kans altijd aanwezig dat door incidentele omstandigheden te drukke treinen ontstaan. Dat neemt niet weg dat NS moet voldoen aan de vereisten uit de concessie en zich maximaal moet inspannen om tot prestatieverbetering te komen. NS voert daartoe ook een verbeterprogramma uit⁸.

Zie verder antwoord 4.

Vraag 7

Bent u bereid een nader onderzoek naar de oorzaak van de piek in september (en de rol van de studenten daarbij) in te stellen? Zo nee, waarom niet?

⁴ Kamerstuk 29 984, nr. 714.

⁵ Kamerstuk 29 984, nr. 650.

⁶ Kamerstuk 31 305, nr. 233.

⁷ kamerstuk 29 984, nr. 697.

⁸ Kamerstuk 29 984, nr. 650.

Antwoord 7

Zoals gezegd in antwoord 2 is de jaarlijkse piek in september een bekend fenomeen en de recorddrukte – door de aantrekkende economie – door NS verwacht. NS speelt hier ook op in. Ik zie dan ook geen aanleiding om nader onderzoek in te stellen naar de oorzaken van de septemberdrukte. Ten aanzien van de studenten verwijs ik naar de onderwijsaanpak van «Beter Benutten voor Beter Onderwijs» van het Ministerie van OCW⁹, waarin pilots en experimenten worden ondersteund en gefaciliteerd rondom het reisgedrag van studenten. De focus ligt momenteel op het opdoen van kennis en ervaring over het beïnvloeden van het reisgedrag van studenten.

⁹ Kamerstuk 24 724, nr. 164.